

ACTIVITATEA INSTITUȚIILOR DE CREDIT

Sistemul românesc de credit este format din Banca Națională a României, în calitate de bancă centrală a statului român și totalitatea societăților financiare - bănci comerciale și alte instituții de credit specializate.

Băncile comerciale - veriga de bază a sistemului bancar - sunt organizate, conform Legii nr.58/1998, ca societăți pe acțiuni și sunt instituții financiare specializate în atragerea de resurse (constituirea de depozite), plasarea acestora prin acordarea de credite și efectuarea plăților între titularii de cont.

Banca Națională a României, ca organism de coordonare a activității bancare, acreditează funcționarea băncilor în România.

În România, băncile comerciale sunt fie societăți financiare românești, fie sucursale ale unor bănci străine.

În anul 2016, în România, au funcționat 35 de bănci comerciale.

Această publicație cuprinde informații statistice pentru băncile comerciale active.

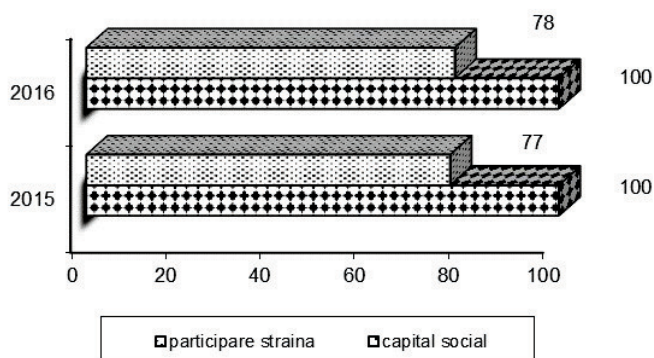
Cuprins	pag.
Date generale	1
Globalizarea sistemului bancar	2
Filiale străine în România	2
Ghișee automate de bancă, POS-uri	2
Venituri și cheltuieli	3
Dotarea cu produse ale tehnologiei informației	4
Evoluția forței de muncă	4
Evoluția băncilor comerciale după mărimea totalului bilanțier	4
Repartizarea numărului de unități locale pe regiuni de dezvoltare	5
Repartizarea numărului mediu de persoane ocupate pe regiuni de dezvoltare	5
Repartizarea dobânzilor încasate și a dobânzilor plătite pe regiuni de dezvoltare	5
Definirea indicatorilor și note metodologice	6

Date generale

Rezultatele cuprinse în această publicație se referă la activitatea economico-financiară a băncilor comerciale active în perioada 2015-2016. Ținând cont de adresa sediului social, în anul 2016, băncile comerciale din România sunt concentrate în municipiul București, care deține ponderea de 90,9%. Celelalte bănci comerciale sunt situate în Cluj și Ilfov. Prin rețeaua de unități locale, băncile comerciale acoperă întregul teritoriu național.

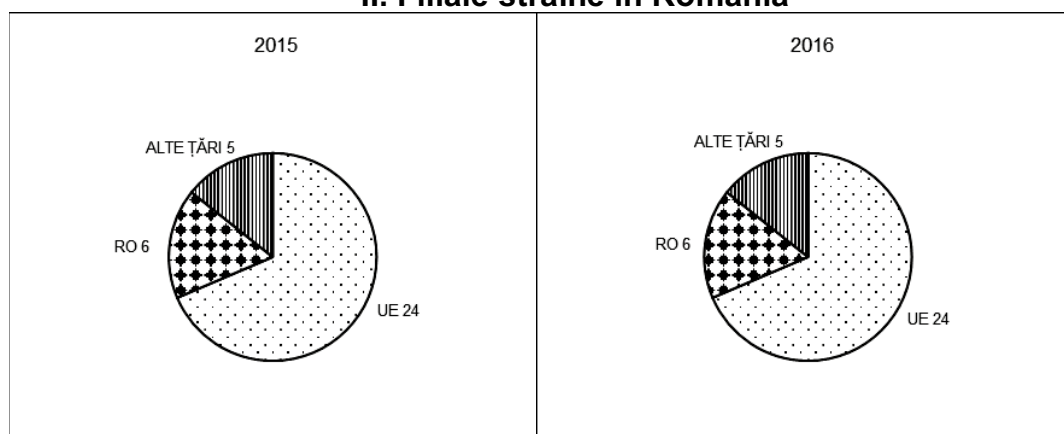
I. Globalizarea sistemului bancar

Participarea străină la formarea capitalului social

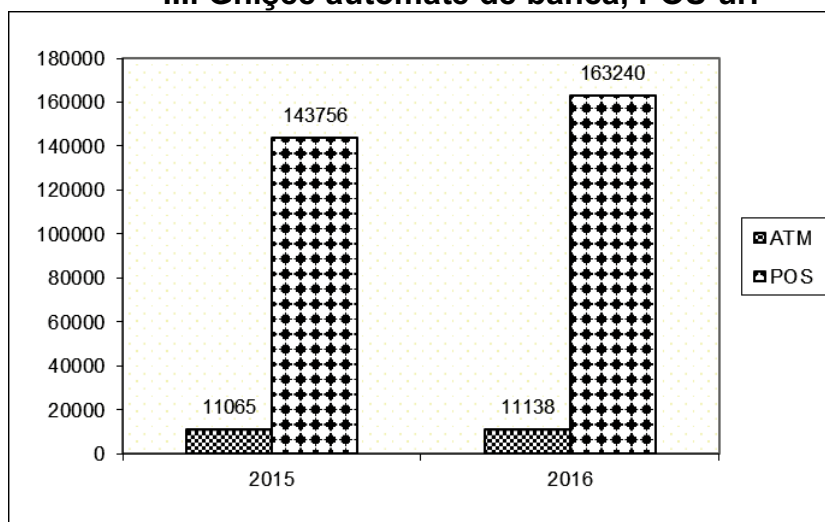
Din grafic se poate observa o ușoară creștere, în anul 2016, a participării capitalului străin la formarea capitalului social.

II. Filiale străine în România

În 2016 din cele 35 de bănci comerciale, 24 au fost controlate de țări intracomunitare, 5 de către alte țări, iar 6 au fost bănci cu capital românesc.

III. Ghișee automate de bancă, POS-uri

Creșterea utilizării sistemului de plăți către agenții economici prestatori de servicii direct prin puncte de plată (POS) a condus la o creștere a numărului acestora cu circa 14% comparativ cu 2015.

IV. Indicatori de rezultate economico – financiare

Venituri și cheltuieli^{*)}

- prețuri curente -

Indicatori	U/M	2015	2016
Venituri din activitatea de exploatare bancară, din care:	mil. lei	89803	77037
- din operațiuni de trezorerie și operațiuni interbancare	mil. lei	3464	1602
- din operațiuni cu clientela	mil. lei	12647	12356
- din operațiuni cu titluri	mil. lei	4251	3978
- din operațiuni de schimb	mil. lei	60641	51762
Cheltuieli pentru activitatea de exploatare bancară, din care:	mil. lei	73709	61023
- pentru operațiuni de trezorerie și operațiuni interbancare	mil. lei	3998	2033
- pentru operațiuni cu clientela	mil. lei	3010	1852
- pentru operațiuni cu titluri	mil. lei	2018	892
- pentru operațiuni de schimb	mil. lei	58467	50580
Profit operațional	mil. lei	16094	16014
Venituri din activitatea de exploatare bancară / salariat	mii lei / persoană	1795	1564
Investiții nete realizate	mil. lei	487	313
Investiții nete realizate la 1000 lei venituri din activitatea de exploatare bancară	lei	5,4	5,2

^{*)}pentru una dintre bănci datele se referă la anul 2015

În anul 2016, veniturile din activitatea de exploatare bancară au scăzut față de anul 2015 ca și cheltuielile din activitatea de exploatare bancară față de anul 2015, în prețuri curente. Profitul operațional la 1000 lei venituri din activitatea de exploatare bancară a crescut de la 179 lei în anul 2015, la 208 lei în anul 2016, în prețuri curente.

Operațiunile de schimb au înregistrat și în anul 2016 cea mai mare pondere în total venituri de exploatare bancară, respectiv 67,2% față de anul 2015, când acestea au fost 67,5%.

Operațiunile de schimb dețin ponderea cea mai mare și în ceea ce privește cheltuielile în total cheltuieli de exploatare bancară, care în anul 2016 reprezintă 82,9% din total, față de 79,3% în anul 2015.

In 2016, operațiunile cu clientela, al doilea element important în veniturile de exploatare bancară, s-au menținut în valori absolute la nivel similar cu 2015.

În ceea ce privește ponderea cheltuielilor pentru operațiuni cu clientela s-a înregistrat scădere față de anul 2015, acestea reprezentând 3% din totalul cheltuielilor de exploatare bancară.

Se remarcă o ușoară scădere a **investițiilor nete realizate la 1000 lei venituri din activitatea de exploatare bancară** în anul 2016, comparativ cu anul 2015, de la 5,4 la 5,2 lei. Investițiile nete realizate în această perioadă s-au concretizat în utilaje cu și fără montaj 64,4%, lucrări de construcții 17,2%, alte investiții 13,7% și respectiv mijloace de transport 4,7% din valoarea totală a investițiilor.

Dotarea cu produse ale tehnologiei informației

Indicatori	U/M	2015	2016
Numărul total de echipamente (calculatoare personale, servere, calculatoare portabile), din care:	număr	83406	83584
- conectate la Internet	număr	53207	56751
Valoarea investițiilor în produse IT	mil. lei	147	164
Valoarea cheltuielilor pentru produse IT	mil. lei	625	642
Ponderele investițiilor în produse IT / total investiții	%	30,2	40,6

În anul 2016, comparativ cu 2015 dotările cu produse TIC au înregistrat creștere ușoară, astfel numărul calculatoarelor personale, servere și calculatoare portabile a crescut cu 0,2%, iar numărul echipamentelor conectate la Internet a crescut cu 6,7%.

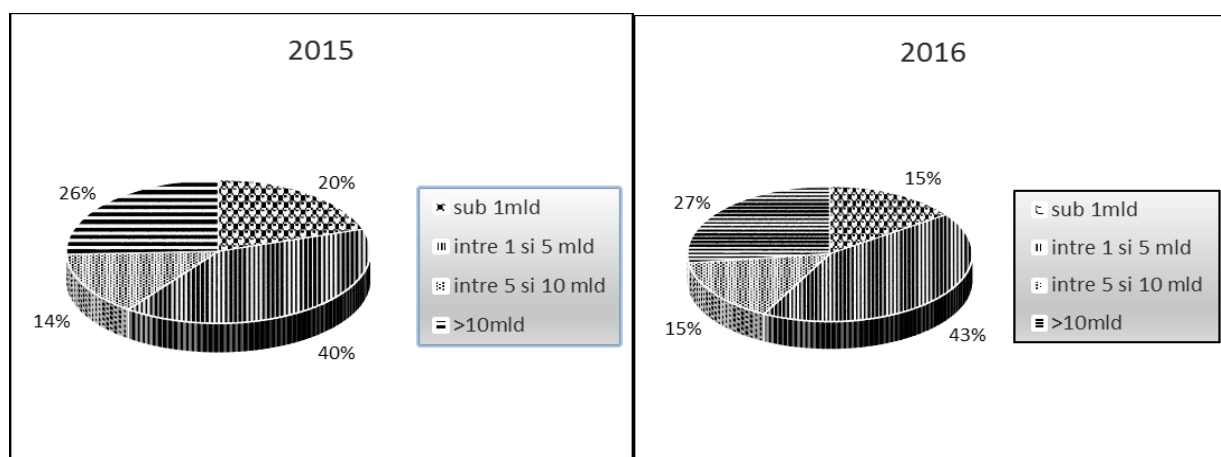
Evoluția forței de muncă

Pe total, numărul mediu de salariați a scăzut cu 1,6 % în anul 2016 față de 2015.

Indicatori	U/M	2015	2016
Număr mediu de salariați	Persoane	50036	49255
- din care: femei	Persoane	37065	36743

Ponderea femeilor în numărul total de salariați atât în 2016 cât și în 2015 a fost de circa trei sferturi din totalul numărului de salariați .

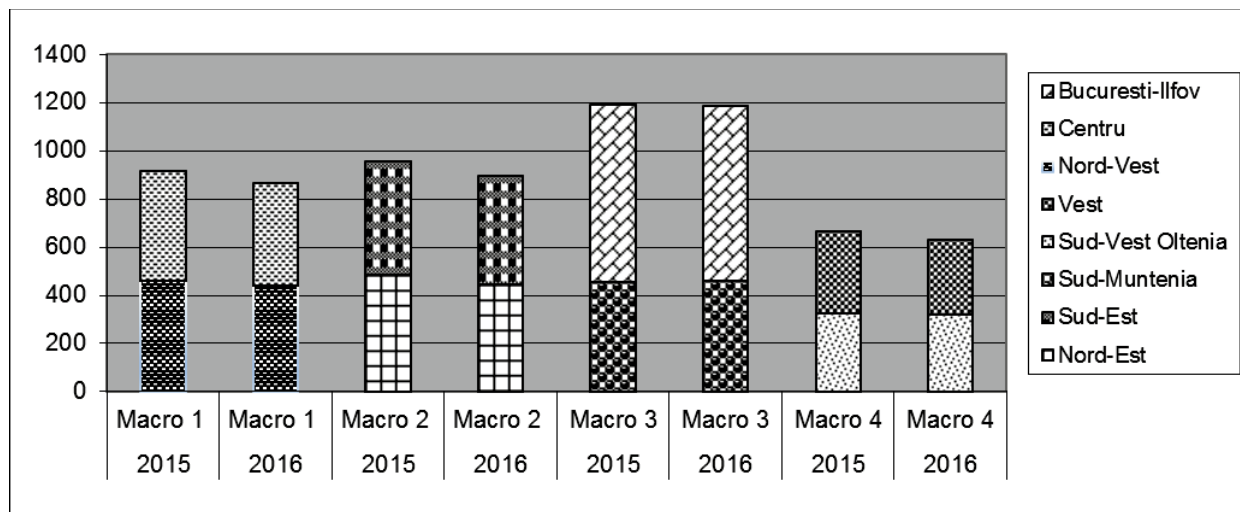
Evoluția băncilor comerciale după mărimea totalului bilanțier

Analizând mărimea totalului bilanțier se constată că, atât în 2015 cât și în 2016, băncile comerciale cu un total bilanțier de peste 10 miliarde de lei, dețin peste un sfert din total. În 2016 43% din totalul băncilor au înregistrat valori ale totalului bilanțier între 1 și 5 miliarde de lei.

V. Rezultate regionale

Numărul de unități locale pe macroregiuni și regiuni de dezvoltare

Numărul mediu de persoane ocupate pe macroregiuni și regiuni de dezvoltare

Regiuni	U/M	2015	2016
Macroregiunea 1	persoane	10195	9344
Nord-Vest	persoane	5618	5799
Centru	persoane	4577	3545
Macroregiunea 2	persoane	7621	7239
Nord-Est	persoane	4088	3852
Sud-Est	persoane	3533	3387
Macroregiunea 3	persoane	27493	28017
Sud-Muntenia	persoane	3512	3944
București-Ilfov	persoane	23981	24073
Macroregiunea 4	persoane	5385	5662
Vest	persoane	2934	3150
Sud-Vest Oltenia	persoane	2451	2512
Total	persoane	50694	50262

Repartizarea dobânzilor încasate și a dobânzilor plătite pe macroregiuni și regiuni de dezvoltare

Regiuni	U/M	Dobânzi încasate		Dobânzi plătite	
		2015	2016	2015	2016
Macroregiunea 1		2870	2490	587	330
Nord-Vest	mil. lei	1763	1602	331	202
Centru	mil. lei	1107	888	256	128
Macroregiunea 2		2173	1976	461	236
Nord-Est	mil. lei	1087	974	225	116
Sud-Est	mil. lei	1086	1002	236	120
Macroregiunea 3		7711	7380	2507	1796
Sud-Muntenia	mil. lei	990	913	206	114
București-Ilfov	mil. lei	6721	6467	2301	1682
Macroregiunea 4		1624	1545	314	169
Vest	mil. lei	838	811	184	98
Sud-Vest Oltenia	mil. lei	786	734	130	71
Total	mil. lei	14378	13391	3869	2531

Definirea indicatorilor și note metodologice

Numărul de bănci comerciale active reprezintă totalitatea băncilor care au primit acreditare din partea Băncii Naționale a României și au funcționat în perioada de referință.

Filiala străină în România este acea întreprindere rezidentă în țara noastră, dar care este controlată de către o entitate nerezidentă.

Capitalul social reprezintă valoarea nominală a acțiunilor sau părților sociale, respectiv valoarea aportului în natură sau numerar, a rezervelor încorporate și a profitului repartizat pentru majorarea capitalului sau altor operațiuni care conduc la modificarea acestora.

Numărul mediu de salariați reprezintă o medie aritmetică simplă, calculată prin împărțirea sumei efectivelor zilnice de salariați care au lucrat în banca comercială în cursul perioadei de referință la numărul total al zilelor calendaristice.

Numărul mediu de persoane ocupate reprezintă o medie aritmetică simplă calculată prin împărțirea sumei efectivelor zilnice de persoane ocupate (salariați și nesalariați) care au lucrat în banca comercială în cursul perioadei de referință la numărul total al zilelor calendaristice.

Unitatea locală reprezintă o subunitate subordonată băncii comerciale, situată la o adresă geografică definită, alta decât cea a sediului central, în care își desfășoară activitatea. Unitățile locale sunt de tipul: sucursale, agenții, puncte de lucru, reprezentanțe.

Veniturile din activitatea de exploatare bancară reprezintă totalitatea veniturilor provenite din operațiuni de trezorerie și interbancare, cu clientela, cu titluri, de schimb, prestări servicii financiare și alte venituri din activitatea de exploatare bancară.

Cheltuielile pentru activitatea de exploatare bancară reprezintă totalitatea cheltuielilor făcute cu operațiuni de trezorerie și interbancare, cu clientela, cu titluri, de schimb, prestări servicii financiare și alte cheltuieli de exploatare bancară.

Investițiile nete realizate reprezintă cheltuielile efectuate pentru lucrări de construcții, de instalații și de montaj, pentru achiziționarea de utilaje, mijloace de transport, alte cheltuieli destinate **creării de noi mijloace fixe**.

Investițiile în produse IT (tehnologia informației) reprezintă cheltuielile (investiții noi și cumpărări) efectuate pentru achiziționarea de mijloace ale tehnicii de calcul (calculatoare personale, servere, calculatoare portabile, echipamente periferice, echipamente de comunicații), pentru consultații în domeniul echipamentelor de calcul, pentru achiziționarea de produse software, pentru întreținerea și repararea echipamentelor de calcul și perifericelor și pentru alte servicii legate de informatică.

Dobânzile încasate cuprind: dobânzile la veniturile din operațiunile de trezorerie și operațiunile interbancare, dobânzile la veniturile din operațiunile cu clientelă, dobânzi la titlurile primite în pensiune livrată, dobânzi la veniturile din titlurile de plasament, dobânzi la veniturile din titlurile de investiții, dobânzi din creanțe restante și îndoelnice, dobânzi la creditele subordonate la termen, dobânzi la creditele subordonate pe durată nedeterminată și dobânzi din creanțe restante și îndoelnice.

Dobânzile plătite cuprind: dobânzi la cheltuieli cu operațiile de trezorerie și operațiunile interbancare, dobânzi la cheltuieli cu operațiunile cu clientelă, dobânzile la titlurile date în pensiune livrată, dobânzi privind titlurile de piață interbancară, dobânzi privind titlurile de creanțe negociabile și dobânzi privind obligațiunile.

Repartizarea pe regiuni a indicatorilor s-a făcut după adresa unităților locale ale fiecărei societăți bancare.

Gruparea județelor pe **regiuni de dezvoltare** este următoarea:

- Nord-Est: Bacău, Botoșani, Iași, Neamț, Suceava, Vaslui;
- Sud-Est: Brăila, Constanța, Galați, Tulcea, Vrancea, Buzău;
- Sud-Muntenia: Argeș, Dâmbovița, Giurgiu, Prahova, Teleorman, Ialomița, Călărași;
- Sud-Vest Oltenia: Dolj, Gorj, Mehedinți, Olt, Vâlcea;
- Vest: Arad, Caraș-Severin, Timiș, Hunedoara;
- Nord-Vest: Bistrița-Năsăud, Cluj, Maramureș, Sălaj, Bihor, Satu-Mare;
- Centru: Alba, Brașov, Covasna, Sibiu, Harghita, Mureș;
- București-Ilfov: Municipiul București, Ilfov.

